

נחלרי נצח

יו"ל ע"י מוסדות ברכלב / בראשות הרב שמואל שטרן שליט"א

גליון מס' 752
שבת חג הפסח תשפ"ב

ר"ח	צאת השבת	כניסת שבת	הדלקת נרות
20:25	19:46	18:32	ירושלים
20:23	19:48	18:49	תל-אביב
20:25	19:48	18:42	חיפה
20:24	19:47	18:49	באר שבע

דבר ראש הישיבה

אמונה מעשית ולבבית

הדבר שהכי מחזק את האמונה • כשאני מספר את חסדי השם • שוב ושוב אני רואה שהשם שומע לתפילותיי • זה מה שאנחנו מחזירים לבנינו בפסח • צידה לדרך מליל הסדר

ספור הבדלות. אצלם החגיגה אינה קשורה למה שהיה, אלא שעושים עוד זיקוקי דינור ועוד זיקוקי דינור, ונותנים אחד לשני עם פטישים קולניים על הראש, וזו השמחה שלהם. אין שום קשר בין המעשה שעושה לזכרון של מה שהיה, אלא הכל חיצוניות והוללות, ולכן זה חולף ואינו נצח.

אך אצלנו, בני ישראל הקדושים המתנהגים על פי דרכי התורה הקדושה, ישנו תוכן פנימי לכל דבר ומעשה, והסימנים שאנו עושים בליל הסדר ובשאר המועדים מחזיקים מעמד אלפי דורות מאב לבן, כי זה דבר אמיתי ולדבר אמיתי יש קיום לנצח.

כשאוכלים מרור בפסח זה בא מבפנים, מתוך הנשמה שמרגישה את כל המרירות שעוברת על יהודים בכל הדורות; כשאוכלים מצה, לחם עוני, מרגישים שאנחנו עניים דלים ואביונים, ותלויים אך ורק בהקב"ה בכבודו ובעצמו ולא באף אחד אחר; וכשיושבים מסובים מרגישים אנו כמו בניים של מלך. - את התוכן הפנימי הזה אנו מעבידים לדורות הבאים, עד ביאת משיח צדקנו ותחיית המתים, שאז יראו כל העולם כולו את ה' עין בעין.

עושים עוד זיקוקי דינור ועוד זיקוקי דינור וזו השמחה שלהם; אין שום קשר בין המעשה שעושה לזכרון של מה שהיה...

יצוה את בניו ואת ביתו

כך מעבירים אמונה: עם סימנים אמיתיים, עם רמזים אמיתיים, ולא עם דמיונות שווא ותעתועים. ולכן אם ברצוננו להעביר את האמונה לדורות הבאים, מצוה עלינו כל השנה לספר בניסים והנפלאות שעושה ה' יתברך, ולכן אנו מזכירים כל השנה את יציאת מצרים בימים ובלילות, וכמו כן מצוה על כל אחד ואחד לספר תמיד בפרטיות כל השנה על הנסים והנפלאות שה' עושה איתנו בפרטיות, וכך תתחדש בנו אמונה חזקה ואמיתית.

ומי לנו גדול מאברהם אבינו ע"ה, שהוא אבי האמונה, שהקב"ה משבח אותו וזוה ואומר עליו: "כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו, ושמר דרך ה'", כי אברהם לא חוסך במילים, והוא מעביר הלאה את הדרך ומצוה אותה לבניו אחריו - להתחזק באמונה. וממנו למדו בניו אחריו, וגם יצחק ויעקב השקיעו רבות בחינוך הילדים כפי שרואה האדם המתעמק בפרשיות בראשית.

אם ניקח מחג הפסח הנוכחי את הנקודה הזו לכל השנה, דהיינו לספר ולפרסם לנו ולבנינו תמיד את הניסים והנפלאות שה' עושה עימנו תמיד - דיינו.

בברכת חג שמח וכשר ושבת שלום ומבורך!

ליל הסדר מלא במצוות ובמנהגים שמטרתם לחזק את האמונה. בזמן אמירת ההגדה אנו מצביעים על המצה והמרור ומספרים על השעבוד ועל הניסים בהרחבה גדולה, אנו מגלים לילדינו שאנו בני מלכים בכך שאנו אוכלים את המצות ושותים את ארבעת הכוסות בהסיבה וכו', ועוד ועוד מנהגים אין ספור כנהוג בכל עדה ועדה, שתכלית כולם לגלות שיש לנו אבא אוהב שהוא מלך מלכי המלכים הקב"ה, המציל אותנו בתדירות ועושה איתנו ניסים גדולים בכל עת ושעה.

בכל יום אנו אומרים שלש פעמים: "נודה לך... על נסיך שבכל יום עימנו, ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת ערב ובקר וצהרים", כי מצוה לספר בניסים ונפלאות שה' עושה איתנו תמיד. זה ידוע, שהדבר שהכי מחזק באמונה זה כאשר אדם צריך משהו, מתפלל על כך, ואז רואה ישועה. וכשזה חוזר על עצמו עוד פעם ועוד פעם, בכל פעם בנושא אחר, פעם בבריאות הגוף ופעם בבריאות הנשמה, פעם בחינוך ילדים ותלמידים ופעם בעניינים שבין איש לרעהו, ותמיד כשמתעוררות בעיות אנו מתפללים ופואנו נעשים איתנו ניסים ונפלאות, אין התחזקות גדולה מזו. לראות שהתפילות מתקבלות זה מעודד ומחזק ומורה על הקשר הישיר להקב"ה.

תתפסו על עץ ותאכלו במבה...

במשך כל חג הפסח אנו אוכלים מצה שלא הסיקה להחמיין, שמרמזת על האמונה הגדולה שהיתה לעם ישראל בצאתם ממצרים, שלא הכינו כל צידה ולא חששו מה יהיה במדבר, אלא הלכו אחר ה' יתברך בתמימות ופשיטות ובהאבה מיד כשה' אמר להם ואפילו לא חיכו לתפיחת הבצק. כלומר, אנו מספרים את האמונה לא רק בפה אלא עושים מעשים של אמונה.

באמת, הקב"ה יכול היה להגיד לנו: אני רוצה שתעשו זכר לחג הפסח, למשל, שתטפסו בפסח שלוש פעמים על עץ ותאכלו במבה... אבל אצל הקב"ה אין דברים סתם. כל סימן שאנו עושים הוא מחושב, ויש לו קשר ישיר לנס שהיה בזמן יציאת מצרים. בזה אנו גם שונים לגמרי והפוכים מהחגים שעושים הרחוקים והגויים, ההבדיל אין

להזמנות:

02-6289761

052-7679638

ספרו החדש

של הרב ח' שמואל

שטרן שליט"א

שביל חדש

נפתח אל הלב

הסיפור משבח את האב והבן

במצריים כלל, אלא בכדי להראות לישראל את כוחו וידו החזקה של הקב"ה שעל ידי כך תשאר האמונה חקוקה בלבם לעולם ועד.

זה כלל לא משנה אלו כשרונות יש לילד הראשון או השני או השמיני, כי בליל הסדר מתחבר העבר, ההווה והעתיד; שלשלת הדורות המצפה ומייחלת לגאולתה במהרה, ובלילה זה הוא העת שניתן הכוח מן השמים להורים להחזיר בבנים את השירה היהודית, ואין שירה שיריתית יותר מאשר שירת האמונה, שבה האב מחזיר בבן את ההרגשה כאילו הוא יצא מצריים.

שוחה שבע שעות

מספרים שפעם שוחח הרה"ק רבי אברהם יעקב מסדיגורא זי"ע במשך שבע שעות תמימות (!) עם יהודי כפרי פשוט וחיזק את אמונתו בהש"ת. התרעם על כך אחד ממקורביו ואמר לרבי: הלא מחוץ לדלת ממתינים אלפי יהודים חשובים ובני עליה במשך שבועות ארוכים בכדי לשמוע מהרבי מילה אחת, היאך מצא הרבי זמן כה ארוך עבור יהודי כה פשוט? השיב לו הרבי בנחת: אכן, כדאי הדבר להקדיש שבע שעות בכדי לחזק ולו במעט את אמונתו של היהודי.

עתה בליל הסדר הופך כל ראש בית אב להיות מנהיג עדה בזעיר אנפין, להנחיל את ערך החירות התורני ולקבל משמים את המתנה להיגמל מכל הרגל, להיגאל מכל קושי, להתנער מכל מצוקה, לזכות להתחדש כקטן שנוולד הסומך על אבא ואמא, הוא הוא בן החורין האמיתי, שאין לו בן חורין אלא מי שעוסק בתורה בבחינת חבוקה ודבוקה בך.

על האב ועל האם מוטלים הכוח והתפקיד הנכבד להשריש ולהחזיר את האמונה, כי כעת הוא הזמן המסוגל למסירת האמונה עד שבלילה זה דיברה התורה לאב כנגד ארבעה בניו, שכולם זוכים עתה שאור האמונה ייפתח בפניהם, ולהמשיך ב"והגדת לבנך" לאורך כל השנה באותה גישה, על פי דרכו בשמחה, שיקבע לו לדרך הסלולה לו.

בטוחים אנו, שמי שגאל אותנו ממצרים יגאלנו בקרוב גאולה אישית וכללית לכל נטעי כנה פדויים לציון ברינה, וכלשון ה"אור המאיר" שענין יציאת מצרים לא פסק עדיין, ונוקב והולך מאז עד עתה ועד ביאת משיחנו במהרה בימינו, ובכל יום ויום יש בחינת יציאת מצרים... בכל אדם ובכל שעה ורגע, וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח ומשתבח מעצם הסיפור.

הכל מוכן ומאורגן. השולחן כבר ערוך בכלים נאים, מלכותיים ומפוארים. כעת הזמן לעצור ולהתבונן במשמעות הפנימית של החג ומצוות החג, במשמעותו של ליל הסדר, הלילה אשר כיום יאיר שנשנתה ונתייחד מכל לילות השנה בתוקף רוממות הארות הרוחניות שמופיעות בו על עם בני ישראל, לילה של חירות, גמילה מכל הקטיים ומכל המצרים, גאולה מכל הגלויות: אלו שברוח ואלו שבדעת; אלו שבגוף ואלו שבנשמה.

רק משהו אחד לא מובן: כיצד ניתן לחייב אבא ואמא היושבים בליל הסדר לקיים מצוות "והגדת לבנך" מול ארבעה סוגי צאצאים שונים? ועוד שאלה: מהו עיקר התפקיד שבליל הסדר שהתורה דורשת שנמסור לבנינו?

רגליו תמעדנה

אכן, קשה לרדת לעומק נפש הבן הקטן, ללבן לו את הרגשת העבדות לפרעה מלך מצרים, ולהחזיר בו את שמחת היציאה מכור הברזל ממצרים והשחרור מהעבדות, אך כשאנו מדברים ומקיימים את מצוות הסיפור בפועל - נפעלת הפעולה הרצויה: השרשת האמונה המוחשית.

וכן מתבאר מתוך דברי ה"סידורו של שבת" (י"ב דרוש א' ד"ה והנה): בעת שרצה הקב"ה להוציא את אבותינו ולעשות במצרים שפטים, ידע שבפי המקטרג לומר "מה נשתנה אלו מאלו..." ומה עשה הקב"ה, האיר האור

הרב פתאום בגודל כח הורדת אור הקדושה... וממילא, בראות המקטרג גודל האור נסתם פיהו, גם ידיו רפו ורגליו תמעדנה לבוא לפני המלך ה'. וזהו ענין ה"חוזק יד" של יציאת מצרים. כי חזקה האור שלא בסדר הראוי, בכדי להטבית שטן ומקטרג, עד כאן דבריו המלהיבים.

וענין זה מתעורר בכל שנה, וכך כתבו הקדמונים לשמו של חג הפסח שהוא משלשון "פה סח", והיינו שסגולותיו הקדושות של החג הזה נמשכות ללב האדם על ידי שחזור בפיו דיבורים אמונה וסיפור יציאת מצרים. וכך מבוארים הדברים בספר מרבה חיים להגאון הצדיק רבי חיים ברים זצ"ל, שהגדת וסיפור יציאת מצרים מסוגלים להשרשת האמונה הן בלב "בן ובן בנך" והן בלב האב.

וזו עיקר המלאכה הקדושה להורים היקרים, להקדיש את מחשבתם ולחזק ולהשריש את האמונה שייכנסו באזני ליבם ואור האמונה יזרח בנפשם. ובפרט לאור יסודו הנפלא של ה"אור החיים" הקדוש, שכל מטרם של האותות והמכות שניחתו על המצרים לא היתה לנקמה

וכן מבוארים הדברים בספר מרבה חיים, שהגדת וסיפור יציאת מצרים מסוגלים להשרשת האמונה הן בלב "בן ובן בנך" והן בלב האב...

הצטרפו כעת למשפחת המנויים ותהנו מחיים טובים יותר!

מסלול 1 חודש ראשון 1-1 ש"ב בלבד!	מסלול 2 3 חודשים ראשונים 1-9 ש"ב בלבד!	מסלול 3 חודש ראשון 1-28 ש"ב בלבד!	מסלולי הצטרפות מיוחדים:

02-623-1218

מוקד מנויים: 02-623-1218

הופיע!
נכון לחודש 87
ניסן תשפ"ב

המצה והתרופה

מתקלקלים ומזה באות כל המחלות, - ואם כן הרי פשוט שכשאדם מודה ומשבח להשם על יציאת מצרים, והמצה מונחת לפניו, ודאי נשפע בתוך המצה שפע שמחה שגורם לנו לצאת מיד מכל המחלות.

אמרתי את הווארט שלי לחבר, והוא הפנה אותי לליקוטי הלכות הלכות פסח [אשריו שהוא לומד את ההלכות ששייכות למועד לפני כל מועד!], שבהלכה ב' רבי נתן מסביר בצורה דומה [ברוך שכיוונתי] אך עמוקה יותר.

הוא מסביר שלא רק מההודאה באה שמחה, אלא גם אדם שצועק בתפילה בכל ליבו וכוחו זוכה לקבל שמחה. רבינו כותב את זה בפירושו (ב"ח ס"א ה'), ומבסס את דבריו על הגמרא (ברכות נט.) שהרעמים נבראו כדי לפשט את העקמומיות שבלב, ורעמים רומזים לתפילה בכח ובקול שהם מיישרים את ליבו של אדם וגורמים לו להגיע למדרגת 'לישרי לב שמחה' (תהלים צז יא), מי שליבו ישר הריהו שמח.

אז כשהמצה מונחת על השולחן אנו צועקים את ההגדה, ונצעק אל ה' אלקי אבותינו' (דברים כז ז). המצה מרמזת על צעקה אל השם בכוח ובכוונה, כי אם אדם מחמיץ את מוחו אין בידו לצעוק בתפילה כראוי; והמצה היא בצק ששמרנו עליה בכל כוחנו מחימוץ. ואז הלב ישמע את הצעקות ויתיישר, ומלב ישר עד לרפואה שלמה הדרך קצרה מאד.

ובימים אלו זו לא חכמה, יש לנו הלל כל יום, מוסף כל יום, תפילות כאלו נפלאות שביכולתנו לזעוק בהם ולהתפלל בכל כוחנו ובכל ליבנו בזכות המצה הקדושה שאנו אוכלים מידי יום, ובעזרת השם הדבר ישפיע ישועות ורפואות לכל הזקוקים לכך, ועל הדרך הרווחנו משהו לא פחות חשוב: לב ישר...

(עפ"י ליקו"מ קמא ה, ליקו"ה פסח ב)

אחרונה אינני מרגיש טוב כל כך. עייפות כבדה נופלת עלי בשעות אחר הצהריים ולעיתים היא מלווה בכאב ראש מטריד. גם הרגלים התחילו להיות קרושות מעט לאחרונה, ואני מאד מקוה שהכבד שלי איננו צלוי...

ניסיתי לבדוק אם שיניתי משהו מהרגל תזונתי או שנותי, אך הבדיקה העלתה שהכל כרגיל. אז מה קרה לי? לפני שבועיים הרגיע אותי אבי באמונתו השלימה: תיכף יבוא פסח, תאכל מצות והכל יהיה בסדר. הרי כתוב בזוהר הקדוש (ח"ב פגג): שהמצה היא 'מיכלא דאסוותא' [מאכל של רפואה].

נו, אז סוף סוף הגיע פסח. אבל מה אני אמור לעשות יותר מכל שנה? הרי כל שנה אני אוכל מצות, איך אוכל להגביר את השפעת המצה עלי ועל גופי הממורט? חשבתי שאולי אם אבין יותר טוב למה מצה הוא מאכל של רפואה זה ישפיע עלי לאוכלה יותר ברצינות, כי יש כלל שאומר שדבר שאתה מבין אותו אתה הרבה יותר מתחבר אליו.

אז אולי תסבירו לי איך 'לחם עוני', שאינו מתעכל כראוי ולכן נותנים אותו לעניים ולעבדים (עי' אבודרהם בסדר ההגדה ורמב"ן דברים טז ג), יכול לרפאות אותי? האמת שיש עוד פירוש במילים 'לחם עוני': 'שעונים עליו דברים הרבה' (פסחים קטו). זה כבר יותר מתקבל על האוזן, שעל ידי שאומרים על המצה דברי הודאה ושבח להשם זה כמובן משפיע רפואה.

עכשיו אני נזכר שרבינו אומר שרפואה מגיעה על ידי שמחה, - כל ברסלבר מתחיל יודע את התורה הידועה (ליקוטי תניינא ס"ה כד) שעשרת מיני הנגינה מכוונים כנגד עשרת מיני הדופק שיש לאדם, וכשאדם לא שמח כמו שהשם מבקש מאתנו הרי מיני הדופקים

אז אולי תסבירו לי איך 'לחם עוני', שאינו מתעכל כראוי ולכן נותנים אותו לעניים ולעבדים יכול לרפאות אותי?

לצעירי הצאן

בצר האזנת לי

וידוע שהדבר שהכי מחזק באמונה זה כאשר אדם צריך משהו, מתפלל על כך, ואז רואה ישועה. כשרואים שהתפילות מתקבלות זה מעודד ומחזק ומורה על הקשר הישיר להקב"ה. וכשזה חוזר על עצמו עוד פעם ועוד פעם, בכל פעם בנושא אחר, אין התחזקות גדולה מזו!...

מתוך מאמר ראש הישיבה

מחשבה ב"נעילה"

17 שנים לפטירת רבי שלמה ולבה זצ"ל • י"ז ניסן תשס"ה - תשפ"ב

בצל כנפיה. שלמה ניסה בכל האפשרויות שעמדו לידו, הוא נכנס לשגרירות פולין והתחנן בפני הדיפלומטים הקשוחים, ניסה לפרוט על מיתרי ליבם, בירר אם אחד ממכריו יוכל להפעיל את "ויטמין פי" עבורו, ושפך תפילות רבות על עולמו הרוחני שלא יחרב בטרם עת.

תפילה עושה מחצה, ושלמה התבשר כי אושרה לו וזית תייר לשלושה חודשים. מה יהיה אחר כך - השם יעזור, אך ברוך השם אישרו לו עוד שלשה חודשים בבית השם.

שלושת החודשים עברו חיש מהר, ושוב ניצב שלמה בפני אותה דילמה, אך הפעם נוסף עוד צד: החזרה לגרמניה ידרה כמעט סופית מן הפרק לאחר שרדיפות היהודים בגרמניה התרבו והתחזקו. הוא הרגיש כבני ישראל לפני קריעת ים סוף, מכל צד יש מניעות ונפשו האומללה כלואה באמצע.

אפשרות אחת נותרה בידו: לפני כשנה שלחה משפחת להמן מסטוקהולם שבשוודיה מכתב הממוען לשלמה - אליו התודעה בעקבות שהותו של בחור מיקאי בסטוקהולם - בבקשה לבוא וללמד את בניהם. בשעתו היתה נראית ההצעה כהזויה לגמרי, אך כעת לא היתה לו ברירה והוא נסע לשוודיה הכמעט שוממה מבחינה רוחנית, ושם שהה כל ימי השואה הנוראה כשהוא פועל רבות למען היהדות ולמען הצלת היהודים. עדיף לא לחשוב מה היה קורה לרבי שלמה אם לא היה שוהה בשנות השואה בשוודיה הנייטרלית, אלא היה נמצא בפולין, או גרוע מכך - בגרמניה.

מדוע שאמי תטרח? הרב וולבה

מה רבו מעשיך ה'!
(מקור: קובץ "קול התורה" ס"א)

המשגיח רבי שלמה ולבה זצ"ל

נולד: תרע"ד, ברלין שבגרמניה.

מרבתי: הגרא"י פינקל ממיר, רבי ירוחם ממיר.

עלי ספר: היה מחבר פורה ומיוחד.

את ספר הראשון חיבר בגרמניה בגיל שש-עשרה!

מספריו: עלי שור, זריעה ובנין בחינוך,

אדם ביקר [על רבי ירוחם ממיר] ועוד.

המשגיח: כבן 35 פתח את ישיבת "באר יעקב",

ועד סוף ימיו מסר "שמועסן" למבקשי ה'.

נפטר: כבן 89.

בישיבתו למדו בחורים מ-13 מדינות, וכדי להתגבר על בעיית השפה ביקש שכולם ידברו בלשון הקודש - דווקא באידיש! אידיש, הסביר, היא שפה יהודית שדיברו בה מאות שנים, ועברית היא ממש לא לשון הקודש המקורית. "כשגני מוסר שיחה באידיש", הטעים, "אני מוסר 'שמועסן' כשזה בעברית - אני מרגיש 'הרצאה'..."

מ עטים מקוראי טור זה יאמרו שלא שמעו על דמות ההוד המוסרית רבי שלמה וולבה. רבי שלמה היה אחד ממחשדי ופחיי דרך המוסר בדור האחרון, ורבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצ"ל כתב עליו "...גדול היה בחכמת המוסר ובעבודת המוסר, מן גדולי בעלי המוסר ז"ע".

מה שרבים לא שמעו, הוא שרבי שלמה נולד בגרמניה בתחילת מלחמת העולם הראשונה, והיה נוהג לספר את דרכי הצלתו ממלחמת העולם השנייה, זאת הנוראה והמזוועה שבעתיים, כדוגמה נפלאה להשגחה פרטית מדוקדקת שהצילתו ממות.

• • •

יום הכיפורים ה'תרצ"ז. שעת נעילה בישיבת מיר שבפולין.

המוני בחורים עומדים בשורות צפופות כשתשישות הצום צובעת את פניהם בלבן. אך למי יש ראש כעת להסתכל על פניהם של בחורים? כולם שקועים עמוק במחזוריהם שחלקם רטובים ממעיני-עין, חדרוים בהכרה עמוקה כי השעה הקרובה תחרוץ את גורל כל יום ויום מהשנה המתקרבת.

שיחות מוסר רבות שמעו על גדולת הרגע, וכעת הגענו לשיא ימי המשפט ולנקדה החותמת שלהם. לא פלא שהיכל התפילה כולו גועש ורועש בזעקותיהם של בני הישיבה 'פתח לנו שער בעת נעילת שער'.

הבחור שלמה וולבה ניצב ביניהם, מרגיש התעלות נפלאה בכל רגע ומתחנן לפני בוראו שיעניק לו שנה טובה לעבודתו יתברך.

ההתרגשות בהיכל הגיעה לשיאה בזעקתו האיתנה של בעל התפילה המייבב בשאגת פסוקי הייחוד הנהוגים לומר בסיום היום הקדוש, ובפעם השביעית שקרא הש"ץ ה' הוא האלקים' נדמה היה כי כל הבריאה כולה מצטרפת לשאגה. שלמה גם הוא זועק בכל ליבו ומייחד את שמו יתברך, אך מיד לאחר מכן נכנסת לפתע מחשבה שלא מן העניין לליבו: אמו הודיעה לו במכתבה לפני מספר ימים שבדעתה לבוא ולבקרו בישיבה במהלך ימי הסוכות. לבה לא עמד בעומס הגענועים לבנה יחידה והצעד היה מתבקש מבחינתה. כעת שלמה נזכר במכתב וחושב לעצמו: "וכי למה שאמי תצטרך לטרוח ולהתנייע מגרמניה למיר שבפולין הרחוקה, הלא בחור צעיר הנני וכוחי במתני, אסע אני לגרמניה ואבקרה במקום שבתה".

נראה כי משמים גזרו בשעת הנעילה שתיפול מחשבה זו במוחו, ושלמה הצעיר נסע בתמימות לגרמניה לבקר את אמו ולשמחה בחג הסוכות.

סוכות תרצ"ז עבר עליו בגרמניה טוב ובנעימים, אך כשרצה לחזור לפולין לאחר חג הסוכות גילה כי דרכו חסומה. רוחות מלחמה עזות כבר נישבו באירופה, וכאזרח גרמני לא הניחה לו ממשלת פולין להכנס לשטחה.

שלמה הרגיש כי עולמו חרב עליו. כל חייו היתה הישיבה הקדושה, וכעת מונעים ממנו לנסוע לחסות

שאלה:

לא הסב בשתיית הכוס השלישית, יצא ידי חובה?

תשובה: לאשכנזים בדיעבד יצא, ולספרדים יחזור וישתה בהסיבה.

הרחב דבר:

נאמר ברמב"ם (הל' חמץ ומצה פ"ז ה"ז-ח) שכולם צריכים להסב בליל פסח [דהיינו שגופו מוטה לצידו השמאלי] לפחות בשעת אכילת כזית מצה ובשתיית ארבעה כוסות.

וכתב ה"שולחן ערוך" (סי' תעב ס"ז): אם אכל ושתה בלא הסבה - לא יצא, וצריך לחזור ולאכול ולשתות בהסיבה. אמנם הרמ"א הביא את דעת ה"ראבי"ה" שבזמן הזה אין צורך להסב כלל מאחר ובימינו לא מקובל להסב כלל בימות השנה, ולכן כתב הרמ"א: מאחר ומותר לשתות כוסות נוספים בליל הסדר - אם לא הסב יחזור וישתה בלא ברכת "הגפן", אבל מהכוס השלישי ואילך אסור לשתות לחינם (סי' תעב ס"א), ולכן יסמוך על שיטת הראב"ה ולא

ישתה שוב. ה"מגן אברהם" (סי' תעב סק"ז) מציין שכיום אנו נוהגים שלא לשתות כלל אף לאחר הכוס הראשונה (סי' תעב ס"ג), ואם ישתה יצטרך לברך שוב מאחר ולא התכוון מראש לשתות, ומאחר ויברך יראה כמוסיף על הכוסות, ולכן לא יחזור וישתה אלא רק אם שכח להסב בכוס השנייה.

אם כן הדין הוא כך: לספרדים - תמיד יחזור וישתה ויאכל בהסבה (וכ"כ בילקו"י). לאשכנזים: בכוס השנייה יחזור וישתה בהסבה, ובראשונה ובשלישית וברביעית לא ישתה שוב. וכן אם שכח להסב באכילת המצה שבתחילת הסעודה יחזור ויאכל. [ואם שכח להסב באכילת האפיקומן [שלאחריו אסור לאכול לחינם] - נחלקו הדעות (משנ"ב סי' תעב סק"ב, סי' תעב סק"ד, סי' תעב סק"א, ע"י פסק"ת סי' תעב אות ו').]

ניצוץ לשבת

מתוך גליון 'ניצוץ', מגזין הלב לכל המשפחה

נו, זיידע, בוא כבר!

ילדים מחזיקים מעמד כך? משיב ר' יונה: "מצאנו צבים ושיחקנו בהם בתוך השדה ליד מערת בית הלל, ואילו סבא רבי שמואל היה יושב בתוך המערה מתפלל ובוכה להשי"ת, כשכל העת אנחנו משחקים עם הצבים בשדה. אני זוכר כמה פעמים שכבר התייאשנו מהמשחקים בשדה וניגשתי אליו באומרי 'נו זיידע תבוא כבר...', והוא היה משיב לי בכובד ראש 'עוד כמה דקות, נאך א קפיטל תהילים'... עבודת השם שלו הייתה מופלאה וארכה שעות ארוכות, וגם אנו כילדים ראינו והערכנו זאת מאוד, ידענו שכסבא שקוע בתפילה הוא שוכח את עצמו..."

הפנים שלו היו מבהילות. רבי שמואל הורוויץ

ר' יונה הורביץ זכה להצטרף אל סבו הגדול רבי שמואל הורביץ להרבה ממוסעותיו. "נסעתי איתו פעמיים למירון בפסח. היינו נוסעים שבועיים לפני פסח, והיינו עורכים את הסדר בהיכל הציון הקדוש באתרא קדישא", משחזר ר' יונה.

כבר באותה תקופה החזיק רבי שמואל דירה בבעלותו בישוב הקטן דאז מירון. "הסבא רבי שמואל היה מנקה ביסודיות את הדירה. כבר שבוע לפני פסח הדירה הייתה נקיה ומצוחצחת, והיינו אוכלים בחצר".

חולפים שבועיים ימים מלאים בתפילות והתבודדות, מגיע הלילה הקדוש

'ליל הסדר', כיצד הוא עורך את הלילה הקדוש?

ור' יונה משיב באחת, עיניו נעצמות ונראה כאילו חוזר לאותם ימים מלאי הוד וקדושה. "סבא היה יושב בשולחן הסדר כמעט כל הלילה. בציון עצמו לא היו אנשים, הכל היה שממה. כידוע לסבא היה מקום מיוחד ליד הציון. בימי שמואל הוא מזכיר את זה הרבה. שם הוא היה יושב והיה קורא את ההגדה בקול רם, הפנים שלו היו מבהילות ממש..."

(מגזין 'ניצוץ' טבת תשע"ט)

אנו מנסים להבין מה עושים שני ילדים במשך שבועיים עד פסח במירון דאז. "סבא היה קם בחצות ובשקט מוחלט כדי שלא נתעורר, והיה מכין לנו סנדוויצ'ים. לאחר מכן הוא היה עולה לציון הקדוש, והיה חוזר לקראת הנץ להעיר אותנו. היינו הולכים לציון, ומשם אחרי התפילה הלכנו איתו למערת בית הלל. כל זה לקח כמה שעות. אחר כך המשכנו לציון של רבי יוחנן הסנדלר, וכשחזרנו לרבי שמעון כבר הגיעה שעת מנחה".

לתמיהתנו הרבה על הסדר המופלא הזה, כיצד שני

פתגם השבוע

השקעה בחינוך היא השקעה כדאית

מתוך הספר 'פיקודן משמים', המדריך המושלם לחינוך. מאת ראש הישיבה הרב שמואל שטרן שליט"א

להצלחת ולרפואת הרב אליעזר בן עטיא שליט"א
נתן בת-בת-שבע ואדל בת-דבורה ציפורה רחמים
לכל הישועות

העלון נתרם השבוע

להצלחת משפחת אוקן

להצלחת משפחת שרון

להצלחת משפחת שילר

להשכרה בכל יום בשעות הערב

בית מדרש מתאים לאירועים קטנים באזור מאה שערים
עזרת גברים ועזרת נשים בנפרד
לפרטים: 054-8475902

מרשב"ם ועד ברסלב

גלריה מרתקת על שורת חסידי ברסלב שמצאו את עצמם בעומק המלחמה בעקבות תפקידם כגבאים, כאשר כל אחד מהם נאלץ להתמודד עם המציאות החדשה שנוצרה באוקראינה.

בגלריה ניתן למצוא את גבאי הציון שנאלצו להציל ספרי תורה ולהפוך את המקוואות למקלטים, כך גם את אנשי החסד שמוסרים נפש ונותרו בשטח הבעור בכדי להגיש סעודות יום יום עבור אותן משפחות שנאלצו להישאר באוקראינה, כך גם את סיפורם של חסידי ברסלב אנשי זק"א שמחלצים יהודים מתוך התופת, ולסיום - את סיפורו של המוחל שחדר לאוקראינה בכדי לערוך ברית תוך כדי הקרבות.

בפרויקט חג מיוחד לכבוד חג פסח מגישים ב'ניצוצות' סדרה של שלש כתבות מרתקות, בהם שלשה בני תורה הצועדים לאורו של רבינו הקדוש מספרים ראינות מטלטלים על גאולה מופלאה מעומק החשיכה. רב בית הכלא מעשיהו, הרב יונה יוניוב, מגלה בריון מיוחד איך תורתו של רבינו הקדוש נותנת כוח לאסיים לצלוח תקופה קשה זו בחייהם וכיצד חוגגים את חג החירות מאחורי סורג וברז.

ב בית הכלא שמלמד אסירים להיות בני חורין מאחורי החומות, הרב שאיבד את שני בניו הגדולים בתאונה טרגית אך מצליח לקיים את צוואתם, הנער שנמלט מאתיופיה במסע מפרך אל מעמקי הג'ונגל עד לציון רבינו הקדוש, ושיחה מרתקת על חייו של גדול הדור רבי שמריהו יוסף חיים קניבסקי זצוק"ל בעיניהם של אנשי חסידי ברסלב אשר זכו לשהות במחיצתו הקדושה במשך עשרות שנים, הם רק חלק ממגזין החג היקרתי של 'ניצוצות' שנשלח לבתי המנויים בימים אלה.

שלמות מיוחדת

מגזין חודש ניסן של 'ניצוצות' יצא לאור בימים אלו, כאשר הוא גדוש במגוון כתבות וטורים מרתקים במיוחד לרגל חג הפסח הקדוש.

בראש סדרת הכתבות ניתן למצוא שיחה מיוחדת במינה מאת חסידי ברסלב שזכו להיות מאנשי ביתו של גדול הדור מרן רבי חיים קניבסקי זצוק"ל אשר נלקח בחטף ביום שושן פורים האחרון.

בשיחה המיוחדת מתארים באי ביתו את סודי יומו המיוחד של שר התורה, כאשר הם שמים דגש אל נקודות מיוחדות אשר כל חסידי ברסלב צריך לשים את לבו אליהם, על פי דרכו של רבינו הקדוש אשר הנחיל לנו דרך מיוחדת בעבודת השם, כאשר בסדר יומו של הגר"ח זצוק"ל היה אפשר למצוא את אותם נקודות אשר הוא קיים אותם במסירות נפש ובשלמות מיוחדת ונדירה.

כתבה נוספת ומרגשת היא תיאור מיוחד על הקשר שהיה לגדול הדור עם הרב נח חפץ, מחשובי חסידי ברסלב בדור שהלך לעולמו בחודש חשוון האחרון. בשיחה מיוחדת לניצוצות מתאר בנו הרב נח חפץ את פרטי הקשר שהתחיל לפני עשרות שנים, עוד מימי הסטיפלר זצוק"ל, וממשך עד השנה האחרונה ממש.

אל תוך האש

בעקבות המלחמה המתמשכת בין רוסיה לאוקראינה, כאשר חלקים נרחבים באוקראינה הפכו לעיי חרבות אחרי הפצצות רוסיות כבדות, 'ניצוצות' מגיש כתבת

מגזין שכולו עוצמה ואמונה. שיעור מגזין 'ניצוצות' שיצא לרגל חג הפסח

עוצמה ואמונה

שתי כתבות נוספות בסדרה נערכו עם הרב ירון לביא שאיבד את שני בניו בתאונה טרגית ויצא עם 'ניצוצות' למסע לילי ומרגש במדרשת ברסלב בפאתי העיר אלעד בעקבות הבחורים שנפלטו מכל המסגרות. כך גם הרב אייל אמרה חוזר למסע שהחל באתיופיה ונמשך שלוש שנים בג'ונגלים ובמדבריות בהן איבד את רוב משפחתו, עד שכאשר הגיע לישראל ניצלו חייו שוב כשמצא חוברת אחת מתורת רבינו הקדוש.

במדור הנשים נערך ראיון מרגש עם נכדתו של רבי שמואל שפירא זצוק"ל, שמאז ילדותה ידעה שבעתיד היא עומדת להפוך לעיוורת בעקבות זן גנטי שעובר במשפחתם. הראיון מלא בעוצמות נפש ובאמונה כבירה, מתוך תורת רבינו הקדוש שנותנת כח להתמודד גם במצבים הקשים ביותר ובקשיים שנוצרים בחיינו ואנחנו מבקשים לצלוח אותם באמונה ובשמחה.

להצטרפות למשפחת המנויים של ניצוצות חייגו - 02-6231218

כולל יום שישי

דרושים תורמים עבור בשר, דגים, יין, סלי מזון, ושאר ירקות ומוצרים לחלוקה לכבוד שבת קודש עבור 50 אברכים מתמידים המתמסרים ללימוד התורה הקדושה בשעות הבוקר מידי יום שישי בכולל 'נחלי נצח'

לתרומות: 053-31-25231

הספרים והדיסקים של הגה"ח רבי שמואל שטון שליט"א אצלכם בבית

מוקד הזמנות: 1-800-800-148